

Örebro stadsarkiv

Arkivförteckning

Örebro Läsesällskap.

Örebro Läsesällskap (FO:043)

Verksamhetstid och handlingarnas omfattning 1831 - 1855.

Initiativ av O.J. Gumaelius

Örebro Läsesällskap bildades 1831 av rektorn tillika redaktören för Nerikes Nya Allehanda Otto Joel Gumaelius. Han upplät lokal i sin rektorsgård onsdags- och lördagseftermiddagar. Då lånade han ut böcker till allmänheten - "från landshövdingen till snörda pig-snärtor". Böckerna anskaffades genom inköp eller gåvor av medlemmarna. Efter fyra år förfogade sällskapet över 540 nummer.

Broddénska lånebiblioteket

År 1842 var medlemsantalet omkring 50, i början av 1850-talet endast 26 och år 1855 bara 14 stycken. Sällskapets boksamling som bestod av 360 nummer inköptes av Johan Broddén som var stadens förste folkskollärare och medlem av läsesällskapet. Med den boksamling som han köpte från läsesällskapet 1855 öppnade han ett lånebibliotek. Det "Broddénska lånebiblioteket" fanns kvar ända till 1902.

Tidigare läsesällskap Örebros första Läsesällskap startades 1812 av överste baron Johan Wilhelm Örnsköld. Medlemmarna bestod av folk ur stadens högsta kretsar och av godsägare från trakten. Man samlades vissa veckodagar mellan bestämda klockslag i en upplåten lokal "till tidningars och skrifers begagnande". En senare beskrivning av läsesällskapen löd: "sällskapen voro oftast aristokrater, slutna och icke sällan starkt kottaribetonade sammanslutningar" till skillnad mot de mer demokratiska lånebiblioteken som tillkom senare. Örnsköld avled 1817 och då upphörde verksamheten. Från detta tidiga läsesällskap finns inga arkivhandlingar bevarade.

Arkivet ordnades och förtecknades i januari 2007 av Eva Lundberg.

Källa till historiken: Bokläsning i Örebro under 1850-talet. Uppsats av Gunnel Dahlgren 1987.

Örebro Läsesällskap (FO:043)

A	Protokoll	
A1	Protokoll	1831--1855
D	Register och liggare	
D1	Förteckning över boksamlingen	
F	Ämnesordnade handlingar	
F1	Stadgar	1831--1832
G	Räkenskaper	
G1	Kassabok	1831--1855
G2	Övriga räkenskaper	1848--1855

Serierubrik		Seriesignum
Protokoll		A1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1831-1855	Häri även D1 Förteckning över boksamlingen. F1 Stadgar. G2 Övriga räkenskaper.

Serierubrik		Seriesignum
Förteckning över boksamlingen		D1
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	-	Ingår i A1:1.

Serierubrik		Seriesignum
Stadgar		F1
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1831-1832	Med Gumaelius brev till den läsande allmänheten i Örebro. Ingår i A1:1.

Serierubrik		Seriesignum
Kassabok		G1
Serieanmärkning		
Storformat.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1831-1855	

Serierubrik		Seriesignum
Övriga räkenskaper		G2
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1848-1855	- Inköpta böcker 1849, 1850, 1854, 3 häften. - Verifikationer 1848 - 1855 och utan år. Ingår i A1:1.